

Pedagogisch beleid Kinderopvang Tobias

Algemeen

Kindercentrum Tobias is een kleinschalige vorm van kinderopvang waar 16 kinderen van 0 tot 4 jaar, verdeeld over 2 groepen, tegelijkertijd worden opgevangen. De kinderen worden gedurende de dag door dezelfde pedagogisch medewerkers (p.m.'er) opgevangen waardoor het mogelijk is om een vaste hechtingsband op te bouwen wat erg belangrijk is in de eerste levensjaren.

De opvang staat onder leiding van Heidi en Aafke van der Kroft. Zij hebben een jarenlange ervaring met het opvangen en begeleiden van kinderen. Heidi beschikt over het diploma "branche-opleiding ervaren peuterspeelzaalleidsters". Deze opleiding komt overeen met de opleiding sociaal-pedagogisch werk. Aafke is in het bezit van het diploma Sociaal-pedagogisch werk-4 en de HBO diploma's pedagogisch beleidsmedewerker en pedagogisch coach.

De opbouw van de groepen is verticaal, dat wil zeggen dat kinderen van verschillende leeftijden tegelijkertijd opgevangen worden en samen kunnen spelen. Daarmee wordt zoveel mogelijk de gezinssituatie nagebootst. Bovendien is de verticale groepsindeling gunstig voor de taal- en de sociale ontwikkeling.

Omdat de groepen klein zijn (maximaal 7 kinderen in de rode en maximaal 9 kinderen in de blauwe groep), is het mogelijk ieder kind veel persoonlijke aandacht te geven. Het belangrijkste doel is de kinderen door een positieve, liefdevolle benadering een veilige omgeving te bieden waarin zij zich helemaal thuis kunnen voelen en de gelegenheid hebben om met andere kinderen te spelen. Omdat de kinderen gedurende de dag steeds door dezelfde persoon worden opgevangen, leert de p.m.'er de kinderen goed kennen en zij kan daardoor een eventuele ontwikkelingsachterstand tijdig signaleren.

Tobias heeft een ouderraad, bestaande uit 3 ouders. In het "Reglement oudercommissie" zijn de bevoegdheden van de ouderraad vastgelegd. Zo adviseert de ouderraad Tobias over het pedagogisch beleid, over belangrijke wijzigingen in de organisatie van Tobias, over de klachtenregeling en dergelijke. Daarnaast kan de oudercommissie ongevraagd en dus uit eigener beweging advies uitbrengen over onderwerpen die de oudercommissie relevant vindt.

Indien een ouder van mening is dat een besluit of handelwijze van Tobias nadelige gevolgen heeft voor kind en/of ouder en overleg met Tobias niet tot een bevredigende oplossing heeft geleid, kan die ouder zich wenden tot de Geschillencommissie Kinderopvang (Postbus 90600, 2509 LP Den Haag; 070-3105310) waarbij Tobias is aangesloten. Ook de ouderraad beschikt over dit klachtrecht in gevallen waarin het van mening is dat Tobias geen of onvoldoende rekening heeft gehouden met adviezen zoals die door de ouderraad zijn uitgebracht. Het reglement van de geschillencommissie is beschikbaar via www.degeschillencommissie.nl.

Uitgangspunten en visie op de opvoeding en ontwikkeling van kinderen

Als uitgangspunt hanteert Tobias de visie van Gordon. In essentie komt die visie er op neer dat kinderen

- met respect worden behandeld;
- serieus genomen worden;
- begeleid worden in hun communicatieve ontwikkeling en
- leren zelf conflicten op te lossen.

Dit betekent dat de p.m.'er goed moet waarnemen wat er binnen de groep gebeurt. Zij moet in staat zijn de gevoelens van het kind te verwoorden en begrip te tonen. Door weer te geven wat zij waarneemt, goed naar ze te luisteren en samen te vatten wat zij zeggen, biedt zij de kinderen een rustige omgeving. Kinderen voelen zich daardoor begrepen en geaccepteerd. Daarmee creëert zij een situatie waarin de kinderen zich emotioneel veilig voelen en het voor de kinderen makkelijker is om zelf hun problemen op te lossen. Daarnaast wordt de ontwikkeling van de kinderen met gerichte activiteiten gestimuleerd. Dat is tevens belangrijk voor de sfeer en de sociale contacten van de kinderen onderling.

Tobias draagt bij aan de opvoeding van de kinderen thuis door frequent contact met de ouders, zowel mondeling als schriftelijk in het heen-en-weer-schrift dat dagelijks voor ieder kind wordt bijgehouden.

De p.m.'er heeft een belangrijke invloed op het groepsproces. Het is van belang dat de p.m.'er goede voorwaarden schept voor een goede ontwikkeling van de groep als totaal en van ieder kind afzonderlijk. Dit gebeurt als volgt:

- respect tonen voor wat kinderen elkaar te bieden hebben en veel mogelijkheden bieden om met elkaar contact te maken;
- uitgaan van de vragen die de kinderen elkaar of aan de p.m.'er stellen;
- vervullen van een voorbeeldfunctie, het scheppen van een goede sfeer en door zelf met een activiteit te beginnen;
- het stimuleren van relaties tussen kinderen;
- het zijn van een toegevoegde waarde door kinderen niet te veel te 'sturen' maar zelf keuzes te laten maken;
- de ruimte zodanig in te delen dat de kinderen ongestoord kunnen spelen;
- het innemen van een afwachtende houding; pas bemiddelen tussen kinderen als dat nodig is.

Soms zijn er vragen of zorgen over een kind. Dit kan bijvoorbeeld gaan over het gedrag, de ontwikkeling of de thuissituatie. In zo'n geval kan het goed zijn om daarover met professionals te spreken en van hen advies te krijgen. In Wassenaar is daarvoor het Centrum voor Jeugd en Gezin beschikbaar. Het raadplegen daarvan geschiedt in overleg met de ouders. Ook kan het zijn dat de ouders zelf het CJG benaderen, dit alles met als doel zo snel mogelijk de juiste ondersteuning te bieden.

Individuele ontwikkeling van kinderen en socialisatie

Het aanbod van activiteiten is gebaseerd op de gemiddelde behoeften van de kinderen in de leeftijd van 0 tot 4 jaar. Op basis van de behoefte en de ontwikkeling van het individuele kind past Tobias het aanbod daarop aan. Een belangrijk aspect is de bijdrage aan de ontwikkeling van het geweten: het besef wat mag wel / wat mag niet, wat is goed / wat is fout, et cetera.

De doelen die Tobias hanteert zijn:

1. het bieden van fysieke en emotionele veiligheid
2. het bevorderen van de persoonlijke competenties van de kinderen
3. het bevorderen van de sociale competenties van de kinderen
4. socialisatie door overdracht van waarden en normen

Deze 4 doelen zijn het centrale uitgangspunt voor het werken op de groepen en zij zijn een uitwerking van wat in de Wet kinderopvang wordt bedoeld met "verantwoorde kinderopvang". In het verlengde hiervan vindt Tobias het volgende van belang:

- het leren voorzien in eigen basisbehoeften;
- het stimuleren van de motorische ontwikkeling;
- het stimuleren van de verstandelijke ontwikkeling;
- het stimuleren van de sociaal – emotionele ontwikkeling;
- het bieden van ontspanning.

Tobias houdt hierbij rekening met de leeftijden van de kinderen en speelt in op het ontwikkeltempo van het individu.

Babies hebben een grondbox waarin zij ongestoord kunnen bewegen. Aan de wand is een grote spiegel en in de box ligt voldoende speelgoed en ontwikkelingsmateriaal om te verkennen en uitdaging te bieden. De babies worden zo min mogelijk in stoeltjes en wippertjes gelegd.

Door de verticale groepsindeling hebben de babies ook de mogelijkheid zich beter te ontwikkelen omdat de grotere kinderen daaraan bijdragen door taal en spel. De pedagogisch medewerkers zijn op geregelde momenten actief met de babies door middel van het zingen van liedjes, spreken, lichamelijk contact, wiegen, knuffelen, naast ze liggen in de box e.d. Door sensitief en responsief contact versterkt de hechtingsband.

Babies geven we emotionele veiligheid door een rustige en warme omgeving te bieden. We praten tegen ze en zingen, wat goed is voor de (passieve) taalontwikkeling. Babies die onrustig slapen geven we het gevoel dat we er zijn door steeds naar ze toe te gaan, even te aaien, te zingen of te wiegen in de hangwieg.

Kinderen van 0 tot 2 jaar hebben vooral behoefte aan een veilige omgeving waarin zij een vaste hechtingsband kunnen opbouwen met een of meer volwassenen. De pedagogisch medewerker zal, naast het stimuleren van de ontwikkeling, vooral veiligheid en structuur bieden op het gebied van slapen, eten, afscheid nemen van ouders, angst voor vreemde en onbekende/onverwachte situaties en omstandigheden.

Vanaf het tweede jaar worden individualisatie en autonomie belangrijker. Het kind gaat steeds meer initiatief nemen en kinderen die dat vanuit een veilige basis doen zullen vertrouwen krijgen in anderen en in eigen kunnen. Ook ontwikkelt zich de fantasie: het kind kan zich iets voorstellen dat er op het moment niet is, kinderen beginnen als-of-spelletjes te spelen. Het kind gaat praten en leert zich de dagelijkse routines eigen te maken en probleempjes op te lossen. De kinderen krijgen belangstelling voor verhaaltjes en gaan steeds meer samen spelen.

In de periode van 2 tot 4 jaar zal de pedagogisch medewerker emotionele steun bieden, grenzen stellen en autonomie erkennen. In deze periode zal de p.m.'er uitleg moeten geven over wat hoort, over wat wel mag en wat niet. De p.m.'er zal om kunnen gaan met koppigheid, ongehoorzaamheid en druk gedrag. Door rust, begrip, grenzen stellen, emoties benoemen en keuzemogelijkheden aanreiken op het niveau van het kind zal de pedagogisch medewerker structuur en veiligheid bieden.

Vaste gezichten-criterium

Het aantal p.m.'ers dat gedurende de week de opvang van een kind verzorgt is, op grond van het "vaste gezichten-criterium" beperkt. Zo geldt voor Tobias dat kinderen tot 1 jaar maximaal twee vaste gezichten toegewezen krijgen. Van die vaste gezichten, moet er in ieder geval altijd één aanwezig zijn voor het kind. Kinderen vanaf 1 jaar krijgen drie beroepskrachten toegewezen van wie er altijd één aanwezig moet zijn.

De roosterindeling van de p.m.'ers is zodanig dat Tobias aan het vaste gezichten-criterium voldoet. Niettemin kan het zo zijn dat in geval van ziekte, vakantie van de betreffende p.m.'er(s) of in geval van calamiteiten een p.m.'er van de rode groep invalt in de blauwe (baby-)groep en viceversa. Omdat beide groepen gedurende de dag vaak samen spelen zal dit een p.m.'er zijn die de kinderen van de andere groep goed kent.

Emotionele veiligheid

Om het gevoel van emotionele veiligheid te waarborgen staan er vaste pedagogisch medewerkers op de groep. Hierdoor zijn de kinderen in staat een vaste hechtingsband met de p.m.'er op te bouwen waardoor het zich veilig en geborgen voelt, ook door als p.m.'er te laten blijken dat je het kind begrijpt en dat het mag zijn wie het is. Daarbij geven we de kinderen aandacht door op ooghoogte met ze te communiceren op het niveau dat past bij de

ontwikkeling van het kind. Wij geven het kind de tijd om iets te vertellen en zijn/haar emoties te tonen en gevoelens te verwoorden.

Ieder kind is anders; wat het voor het ene kind fijn is kan door een ander kind als niet-prettig worden ervaren. Wij gaan altijd uit van de behoefte van het individuele kind en geven het de tijd te wennen.

Structuur en regelmaat zijn erg belangrijk. Door op vaste momenten dezelfde liedjes te zingen zoals bij het opruimen, aan tafel gaan etc. creëren we rust en duidelijkheid. Door een dagelijks weerkerend programma is de dagindeling herkenbaar voor het kind.

Persoonlijke competenties

Ieder kind ontwikkelt zich in eigen tempo en heeft het recht gestimuleerd te worden op zijn of haar niveau. Wij bieden de kinderen iedere vier á zes weken een ander thema aan. Bij de keuze daarvan houden we rekening met de seizoenen en jaarlijks terugkerende feesten. Daarnaast bieden we thema's aan die de wereld van de kinderen verbreden en waarbij alle ontwikkelingsgebieden aan bod komen. De activiteiten zijn gericht op een speelse verwerving van kennis en vaardigheden. Kinderen leren door te spelen, te ervaren, te doen, waarbij ze zich in hun eigen tempo kunnen ontwikkelen. Het aanbod aan materiaal stemmen we daar op af waarbij we het kind enerzijds stimuleren en anderzijds zelf keuzen laten maken waarin we ze begeleiden.

Tobias heeft een breed pakket aan themadozen zoals "tegenstellingen", "mijn familie", "eten en drinken", "mijn lichaam", "water", de vier jaargetijden, jaarfeesten zoals Sint en Kerstfeest en de jaarlijks wisselende zomerfeestthema's, etc.

Tobias besteedt aandacht aan **persoonskenmerken** als

- Weerbaarheid
- Zelfvertrouwen
- Eigenwaarde
- Flexibiliteit
- Creativiteit

Ieder kind mag zijn wie het is en dat laten we voelen door iedereen te accepteren en daaraan op leeftijdsadequaat niveau aandacht te besteden. Ieder kind heeft positieve stimulans nodig om te groeien in eigenwaarde. Kinderen die weinig zelfvertrouwen hebben laten we voelen dat zij dingen kunnen door waar nodig bij te springen en te laten zien dat het goed gaat.

Flexibiliteit en creativiteit zijn van belang bij het (leren) omgaan met verschillende, soms onverwachte situaties. Belangrijk is om het kind positief te benaderen en het positieve gedrag te benadrukken waardoor het kind op een positieve manier gestimuleerd wordt. In het samen-zijn en samen-spelen met andere kinderen kijken we of de kinderen problemen en conflicten zelf kunnen oplossen. Als dat niet lukt bieden we handvatten in de communicatie.

Voorbeeld: een kindje van 2 jaar pakt speelgoed af van een leeftijdgenoot. Er wordt getrokken en geschreeuwd. De p.m.'er: "Vindt jij dat ook mooi? Wil jij er ook mee spelen? Vraag het maar." Eventueel zegt de p.m.'er het voor. Het andere kind wordt eventueel begeleid door het te helpen met de communicatie: "Jij mag straks" Of: "Even wachten".

Voorbeelden van ontwikkelingsgebieden die aan bod komen zijn hieronder beschreven waarbij we aan de hand van het thema "water" laten zien dat je met één thema veel ontwikkelingsgebieden kan stimuleren.:

Taal

Iedere dag zijn er minstens 2 kringmomenten waarbij de (maximaal 9) kinderen met hun eigen p.m.'er aan tafel zitten. Tijdens deze momenten worden de kinderen uitgedaagd mee te doen aan liedjes en gesprekjes, bijvoorbeeld door te vertellen over wat zij het afgelopen weekend hebben meegemaakt. Daarnaast bieden thema's handvatten voor het voeren van gesprekken waarbij de p.m.'er de kinderen zo veel mogelijk uitdaagt door het stellen van open vragen. .

Vorbereidend rekenen

Met als voorbeeld het thema "water" kunnen de kinderen aan de hand van allerlei elementen van de thematafel (vissen, eendjes, schelpen etc.) tellen hoeveel elementen er zijn. De p.m.'er kan vervolgens b.v. 2 vissen weghalen en de kinderen vragen hoeveel er dan nog over zijn etc. Ook kunnen de kinderen schelpen van verschillende grootte op volgorde leggen (van klein naar groot) en komen begrippen als "meer" en "minder" aan de orde.

Zintuiglijke waarneming

De zintuiglijke ontwikkeling wordt gestimuleerd door allerlei materiaal aan te bieden: hard, zacht, zwaar, licht, koud, warm, ruw, glad. Zo voelen en ruiken de kinderen bij het maken van herfstbakjes de blaadjes, het mos, de kastanjes, eikels, dennenappels. Ze horen geluid als een kastanje valt en zien blaadjes dwarrelen. In de zomer kunnen de kinderen de moestuin bekijken en zij ruiken en voelen dan tomaat, rucola, aardbei, kruiden etc..

Binnen het thema water ervaren de kinderen het verschil tussen warm en koud, vriezen en dooien, tussen vloeibaar en vast, tussen drijven (van een boomblaadje) en zinken (van een steen) en tussen een licht en een zwaar voorwerp.

Motoriek

Tobias heeft een zogenoemd "eilandenspel". We spelen dit in de tuin waarbij de kinderen over smalle en grote elementen kunnen lopen en ze hun evenwicht moeten zien te bewaren om van het ene naar het andere grote element te kunnen lopen in plaats van "in het water" te vallen.

Voor de fijne motoriek knippen de grotere kinderen vissen uit en mogen ze papier scheuren om dat vervolgens op te plakken. Ook stimuleren we hun fijne motoriek door kralen rijgen, insteekmozaiek en puzzels met kleine stukjes. Bij de kleinere kinderen wordt de fijne motoriek binnen het water-thema gestimuleerd door de kleine stukjes papier te laten plakken die zij op een vis plakken.

Sociale competenties

Belangrijk aspect van het verblijf in een kinderdagverblijf is dat kinderen leren omgaan met andere kinderen, dat zij leren rekening te houden met elkaar, leren delen, conflicten oplossen en leren incasseren.

Kinderen hebben elkaar veel te bieden. Door samen te zijn in een groep, samen spelen, samen zingen, eten en kringgesprekken leren de kinderen wel eens boos, bang, blij etc. zijn geweest. Er komt dan vanzelf een gesprekje op gang waarbij ook de kinderen die wat stiller zijn, uitgedaagd worden iets te zeggen. We proberen allemaal boos, blij etc. te kijken en zingen een liedje over het onderwerp.

Sociaal-emotioneel

We lezen voor uit het schootboek (dat op de tafel kan staan) waarin Siem de muis zijn zusje plaagt. Later in het boek is Siem met zijn bootje op het water verdwaald. Tijdens het voorlezen hebben we interactie met de kinderen over wat er gebeurt waarbij we spreken over bang/boos/verdrietig/blij, emoties die bij Siem de muis voorkomen. De p.m.'er vraagt of de kinderen wel eens boos, bang, blij etc. zijn geweest. Er komt dan vanzelf een gesprekje op gang waarbij ook de kinderen die wat stiller zijn, uitgedaagd worden iets te zeggen. We proberen allemaal boos, blij etc. te kijken en zingen een liedje over het onderwerp.

Creatief

Wij bieden de kinderen op alle gebied de ruimte om zich creatief te ontwikkelen. Dit komt o.a. naar voren in het speelgoed dat uitdaging biedt tot fantasierijk spelen. Tobias heeft geen speelgoed dat kinderen "aan" of "uit" kunnen zetten of geluid maakt maar houten blokken, duplo, autootjes, treinbaan, bouw materiaal. In de poppenhoek zijn bedjes waar de kinderen poppen in kunnen leggen maar waar zij ook zelf in passen en er is een houten keuken met allerlei keukenspulletjes. Dit alles biedt de kinderen de mogelijkheid creatief te denken, rollenspelletjes te doen en allerlei bouwwerken (kasteel, huis, dierentuin, garage) te maken waarbij zij de mogelijkheid krijgen om zelf te onderzoeken, te voelen en te merken wat er gebeurt met de verschillende materialen.

Ook de thema's bieden allerlei mogelijkheden om creatief bezig te zijn. De kinderen werken met lijm, verf, papier, klei, potlood, bijenwas-krijt etc. De kinderen gaan dan in kleine groepjes aan tafel en kunnen leeftijdsgericht bezig zijn met de verschillende materialen waarbij zij de mogelijkheid krijgen te onderzoeken, te voelen of anderszins te merken wat er gebeurt als zij met die materialen bezig zijn. Thema's kunnen seizoensgericht zijn zoals het maken van herfstbakjes in het najaar waarbij de kinderen bezig zijn met materialen uit de natuur. In de zomer wordt bijvoorbeeld gespeeld en geknutseld met water, zand, schelpen.

Kinderen mogen ook zelf bedenken hoe er met speelgoed wordt gespeeld. Als een kind bijvoorbeeld torens wil bouwen met bijenwaskrijtjes, mag het daarmee experimenteren. Later stimuleren we ook om te kijken wat er gebeurt als je ermee op papier gaat kleuren.

Culturele vorming

Tobias besteedt uitgebreid aandacht aan de culturele vorming van de kinderen. Dit komt tot uiting door het vieren van feestdagen zoals Kerstmis, Pasen, Sinterklaas, vader- en moederdag etc. Met Kerst krijgen alle kinderen (op hun eigen niveau) een rol als Maria, Jozef, schapen, herders, koningen, engelen, os en ezel en beelden zij voor hun ouders het verhaal uit dat door een p.m.'er wordt verteld, ondersteund door liedjes die tevoren geoefend zijn. Kinderen die het spannend vinden en graag bij papa of mama willen zitten worden vaak gestimuleerd als vader of moeder spontaan mee gaat doen. Zo kunnen alle kinderen het feest een eigen invulling geven. In de voorbereiding op het feest maken de kinderen zich het verhaal eigen door de figuren uit de Kerststal op de tafel het verhaal te laten spelen.

Met de oudste kinderen besteden we aandacht aan Prinsjesdag door de koets met paarden te verven en plakken en daarna (als enige keer in het jaar) op de televisie de koets etc. te zien. Voor Koningsdag mogen de kinderen hun eigen oranje muts maken

Ook in de zomer is er een feest voor kinderen en hun ouders aan de hand van een jaarlijks wisselend thema (kabouterfeest, clowntjesfeest, Ot en Sien, boerderijfeest). Er is een poppenkastvoorstelling waarna de kinderen in de tuin voor hun ouders het thema met muziek en dans uitbeelden.

Normen en waarden

Tobias vindt het van belang dat kinderen reeds op jonge leeftijd zich waarden eigen maken en zich daarnaar leren te gedragen. De belangrijkste zijn:

- respect tonen voor elkaar;
- iedereen nemen zoals hij of zij is;
- elkaar accepteren;
- leren delen.

In de praktijk betekent dit bijvoorbeeld dat kinderen elkaar begroeten bij binnenkomst en elkaar gedag zeggen bij vertrek en uitzwaaien. Alvorens te gaan eten leren de kinderen op elkaar te wachten totdat iedereen brood en drinken heeft gekregen en we "eet smakelijk" hebben gezegd. Voor en na het eten wassen de kinderen hun handen, hetzelfde geldt als een kind naar het toilet is geweest. Wanneer kinderen iets geven of ontvangen zeggen zij "alstublieft", "dank je wel" of iets dergelijks.

Op basis van de normen en waarden ontstaan gebruiken, rituelen en regels. Het gedrag van de p.m.'er heeft een belangrijke rol in de morele ontwikkeling van kinderen. Door haar actie en reactie leren de kinderen de grenzen van "goed" of "fout" en van "mogen", "moeten" of anders. De p.m.'er geeft op een positieve manier richting aan het gedrag van de kinderen en is duidelijk over wat verlangd wordt. Door de kinderen positief te benaderen kopiëren de kinderen dit gedrag naar andere kinderen of naar volwassenen. Zo heeft de p.m.'er een belangrijke invloed op de ontwikkeling van empathie en sociaal gedrag.

De benadering van het individu

Algemeen

Uitgangspunt is respect voor en bevestiging van het individu. De p.m.'er geeft het kind het gevoel dat het mag zijn wie het is en leert de kinderen elkaar te respecteren door in haar eigen houding acceptatie uit te stralen voor elk kind. De p.m.'er laat het kind voelen dat zij het kind accepteert en dat dat niet betekent dat ook alle uitingen van gedrag geaccepteerd worden.

Huilende kinderen

Een kind dat huilt, wordt getroost. De p.m.'er neemt het kind op schoot en laat het kind voelen dat zij begrijpt waarom het huilt, mede aan de hand van het stellen van vragen als "waarom huil je?" of "waarom ben je boos/verdrietig?". Daarnaast stimuleert zij het kind zich er overheen te zetten bijvoorbeeld door het af te leiden met spel of een liedje te zingen.

Eenkennigheid

Tobias benadert het kind met geduld, met praten, met zingen en geeft het de tijd zich op zijn gemak te gaan voelen. Er wordt niet aangedrongen of gepushed. Het kind moet het gevoel hebben de tijd te krijgen om zich prettig te voelen. Baby's worden gekoesterd en gedragen, worden lieve woordjes tegen gezegd en/of er wordt voor ze gezongen.

Respect voor autonomie van het kind

Ieder kind is anders en zal dingen op zijn of haar eigen manier doen. De p.m.'er heeft respect voor de eigenheid van het kind en houdt rekening met de gevoelens, ideeën en wensen van het kind.

Kinderen die zich veilig voelen, gaan op verkenning uit. Het is belangrijk dat de p.m.'er het kind daar zo veel mogelijk de ruimte in geeft. De p.m.'er moet de zelfstandigheid van het kind bevorderen en de eigenheid van het kind respecteren. Zij geeft het kind de ruimte zelf iets op te lossen en als dat niet lukt heeft zij een sturende functie door (open) vragen te stellen ("wat is er gebeurd? wat ga je doen?") aan de hand waarvan het kind zelf keuzen kan maken.

Bevorderen van de sociale redzaamheid

Tobias laat een kind zoveel mogelijk zelf doen en geeft het de ruimte nieuwe vaardigheden aan te leren, bijvoorbeeld jas aan- en uittrekken, broek omhoog, enz., enz.

Een kind heeft reacties van anderen nodig om te groeien en zich aan te passen. Krijgt het kind veel positieve reacties, dan zal het zich gesterkt voelen om door te gaan. Door positieve reacties geeft de p.m.'er het kind een zelfbewust gevoel waardoor het groeit. De p.m.'er legt de nadruk op positieve kanten van het kind.

Wanneer iets verbetering of verandering behoeft (zoals dominant of druk gedrag), hanteert de p.m.'er een rustige benadering. Ook creëert Tobias momenten waarop (drukke) kinderen hun energie kwijt kunnen zoals met liedjes waarbij zij hard kunnen stampen of op de tafel roffelen, te dansen, en zitten en bewegen af te wisselen en door in de tuin activiteiten te ondernemen (fietsen, tikkertje etc.). Daarbij wordt een teruggetrokken kind gestimuleerd om zijn gevoelens te uiten of uit de schulp te kruipen.

Verantwoordelijkheidsbesef

Tobias leert het kind verantwoordelijkheid te dragen door bijvoorbeeld te wijzen op de kleinere kinderen die ook op de grond spelen en daar voorzichtig mee te zijn. Ook leert de p.m.'er de kinderen geen speelgoed in de box te gooien of speelgoed uit de box te pakken.

Taalontwikkeling

Taalontwikkeling van jonge kinderen kan op verschillende manieren worden bevorderd, zowel passief (luisteren) als actief (spreken). Tijdens het voeren van groepsgesprekjes komen beide aan bod want kinderen leren dan naar elkaar te luisteren en elkaar het een en ander te vertellen. Om de kinderen uit te nodigen, stelt de p.m.'er vooral open vragen. Daarnaast leest zij de kinderen dagelijks voor, vertelt zij tegen kinderen, ook de heel jonge zoals de babies, wat zij gaat doen of waar zij mee bezig is, wordt er geregeld gezongen etc.

Een kind van ongeveer 3 jaar struikelt soms over de eigen woorden. In dergelijke situaties stelt de p.m.'er het kind gerust, luistert rustig naar hem of haar, laat het uitpraten, herhaalt wat het gezegd heeft om aan te geven dat zij het kind begrijpt en probeert het kind zich te laten ontspannen. De p.m.'er praat dan langzaam om het kind de rust te laten voelen.

Grenzen stellen

De p.m.'er stelt grenzen door duidelijk en consequent te zijn, bijvoorbeeld in wat wel en wat niet mag. Zij doet dat door middel van lichaamstaal, gelaatsuitdrukkingen, oogcontact en verbale communicatie.

Opvoeding en verzorging

Wenbeleid

Het kind en de ouder(s) komen samen kennis maken. Het kind krijgt de gelegenheid om samen met mama/papa de ruimte en andere kinderen te leren kennen. De eerste keer dat het kind alleen bij Tobias is, blijft het kind een dagdeel, om te 'wennen'. Als dit goed gaat, wordt het aantal uren uitgebreid. Als het kind moeilijk went en niet getroost wil worden, belt de p.m.'er de ouder(s) en overlegt met hen om het kind eerder op te halen en worden de opvangtijden in onderling overleg uitgebreid.

Verschoonen en zindelijk worden

Kinderen krijgen luiers van Tobias. Gedurende de dag zijn er vaste verschoonmomenten, daarnaast worden de kinderen regelmatig gecontroleerd op een vieze luier en worden dan tussentijds verschoond.

Met de ouders stemt Tobias af wanneer te beginnen met de zindelijkheidstraining. De p.m.'er neemt het kind dan regelmatig mee naar het kinder-toilet. Kinderen die aangeven zelf te willen plassen krijgen die ruimte waarbij de p.m.'er een oogje in het zeil houdt. Een kind wordt geprezen als het een plas op de WC doet en het kind mag dan

stickers plakken op een vel dat het later mee naar huis neemt. Wanneer er 'ongelukjes" gebeuren, wordt er geen negatieve aandacht aan geschonken.

Openingstijden en drie-uursregeling

Tobias bestaat uit 2 (gecombineerde) groepen, de rode groep staat onder leiding van één en de blauwe groep onder leiding van twee pedagogisch medewerker(s). Er zijn echter momenten dat er minder kinderen zijn en er (met inachtneming van de beroepskracht-kind-ratio) volstaan kan worden met minder p.m.'ers en beide groepen feitelijk als één groep (kunnen) functioneren.

Wettelijk is vastgelegd dat per dag gedurende maximaal 3 uren minder leidsters aanwezig mogen zijn, de tijden waarop dat het geval is moeten in het pedagogisch beleidsplan worden vermeld.

Tobias is geopend van 07.30 tot 18.30 uur. Tussen de middag, als een deel van de kinderen slaapt, zullen de leidsters bij toerbeurt pauze nemen. Dit betekent dat tussen 12.45 en 15.00 uur beide groepen worden samengevoegd. Daarmee wordt gedurende 2¼ uur afgeweken van de beroepskracht-kindratio. Daarnaast is gedurende onderstaande tijden sprake van afwijking:

- Van 08.30 tot 08.45 uur, laatstgenoemd tijdstip is het aanvangstijdstip van de 3^e p.m.'er.
- Van 17.15 tot 17.45 uur want om 17.15 uur eindigt de werkdag van de p.m.'er die om 07.30 is gestart. De beide andere p.m.'ers werken tot respectievelijk 18.15 en tot sluitingstijd.

Van de beroepskracht-kindratio wordt niet afgeweken op de volgende tijden:

- Van 07.30 tot 08.30 uur
- Van 08.45 tot 12.45 uur
- Van 15.00 tot 17.15 uur
- Van 17.45 tot 18.30 uur

Op het moment dat een kind wordt gebracht c.q. opgehaald legt Tobias de tijden van aankomst en vertrek vast om te kunnen beoordelen of van het hierboven geschetste rooster al dan niet wordt afgeweken. Bij gebleken afwijking past Tobias het schema aan wat kan leiden tot aanpassing van de werktijden van de p.m.'ers.

Beroepskrachten in opleiding; stagiairs

Tobias biedt beroepskrachten in opleiding de mogelijkheid om werkervaring op te doen in de kinderopvang. Daarbij kan het gaan om de opleidingen Sociaal Pedagogisch Werk, niveaus 2, 3 en 4. Voor deze opleidingen is Tobias gecertificeerd als erkend leerbedrijf door SBB: Samenwerking Beroepsonderwijs Bedrijfsleven. Naast deze stagevormen geven wij leerlingen de gelegenheid voor een stage van enkele weken als oriëntatie op de beroepskeuze.

De mogelijkheid om als stagiair c.q. beroepskracht-in-opleiding bij Tobias te werken, dient een aantal doelen:

- Het opleiden van toekomstige pedagogisch medewerkers
- Het gelegenheid bieden aan leerlingen om te ervaren hoe de kinderopvang in de praktijk werkt
- Extra handen voor extra aandacht voor de kinderen
- Een frisse kijk op de organisatie en het op de hoogte blijven van nieuwe ontwikkelingen
- Onderhouden van contacten met onderwijsinstellingen over (ontwikkelingen m.b.t.) de inhoud van opleidingen

Er zijn twee vormen van beroepskrachten in opleiding: de beroepsbegeleidende leerweg (BBL) en de beroepsopleidende leerweg (BOL). Een BOL-stagiaire staat in beginsel boventallig op de groep, alleen bij ziekte van een pedagogisch medewerker gedurende de schoolvakantie van de student-stagiair mag hiervan onder voorwaarden worden afgeweken. Wanneer deze situatie zich zou voordoen conformeert Tobias zich aan deze voorwaarden. Zo kan een BOL-medewerker niet in het eerste leerjaar worden ingezet en staat zij nooit alleen op de groep. Stagiairs die de opleiding SPW-2 volgen staan altijd boventallig op de groep en worden in hun werkzaamheden altijd begeleid door een pedagogisch medewerker.

In het geval van BBL is er een arbeidsovereenkomst tussen Tobias en de beroepskracht-in-opleiding. Afhankelijk van de vorderingen die tijdens de opleiding zijn gemaakt en van de competenties van de leerling kan de leerling formatief worden ingezet met een inzetbaarheid die geleidelijk oploopt van 0 tot 100%.

Wanneer Tobias voornemens is de inzet van een beroepskracht-in-opleiding mee te tellen in de beroepskracht-kind-ratio, stemt Tobias dit af met de ouderraad.

Stagiairs dienen te beschikken over een Verklaring omtrent Gedrag.

Organisatie van de beroepspraktijkvorming

De taakomschrijving van de medewerkster(s) die stagiairs begeleiden is als volgt

- Leidinggevende/coach:
  - Zij voert in overleg met de begeleiding vanuit de opleiding voortgangsgesprekken met de leerling van de BBL-opleiding
  - Zij voert in overleg met de begeleiding van de opleiding voortgangsgesprekken met de leerling van de BOL-opleiding
  - Zij ondertekent de contracten m.b.t. de BBL-leerlingen
  - Zij ondertekent de praktijkovereenkomsten
  - Zij ondertekent contracten met de opleidingsinstanties
  - Zij coacht de stagiair en heeft gedurende het stagecontract contact over specifieke onderwerpen
  - Zij grijpt in als de stage stagneert (afwezigheid stagiair, gebrek aan motivatie)
- BPV-begeleiding (BeroepsPraktijkVorming)

Elke BOL- of BBL-leerling krijgt een eigen begeleidster toegewezen die haar gedurende haar opleiding zal begeleiden. Deze BPV-begeleidster heeft minimaal 2 jaar werkervaring als gekwalificeerd pedagogisch medewerker. De taken van de BPV-begeleider zijn:

- Zij begeleidt de BBL- en BOL-leerling
- Zij onderhoudt contacten met de begeleiders van de onderwijsinstelling,
- Elke 4 weken voert zij een voortgangsgesprek met de leerling
- Zij beoordeelt het werken in de praktijk en het resultaat van opdrachten
- Zij is aanwezig bij beoordelingsgesprekken vanuit de school

Binnen Tobias is plaats voor 1 BOL- of BBL-leerling. De opleidingsinstellingen kunnen leerlingen naar ons verwijzen om te solliciteren, leerlingen kunnen in overleg met hun opleiding ook zelf voor ons kiezen en solliciteren

Pedagogisch beleidsmedewerker/coach. De wet Innovatie Kwaliteit Kinderopvang (IKK) heeft als doel de kwaliteit van de kinderopvang te verbeteren. Een van de maatregelen is de inzet van de pedagogisch beleidsmedewerker/coach die naast de verantwoordelijkheid voor het vormgeven, evalueren en implementeren van pedagogisch beleid ook het coachen van de pedagogisch medewerkers als taak heeft. Deze maatregel trad op 1 januari 2019 in werking.

Officieel wordt de functie in de wet IKK 'pedagogisch beleidsmedewerker' genoemd maar inhoudelijk betreft het zowel het pedagogisch beleidswerk als de coaching. Men kan er voor kiezen beide functie-onderdelen door één persoon te laten uitvoeren danwel dat beide functies door twee verschillende personen worden ingevuld.

Naast de functiediversiteit is er de minimale uren eis. Tobias moet aan het begin van ieder jaar vaststellen hoeveel uur de pedagogisch beleidsmedewerker/coach ingezet zal worden op basis van de volgende rekenregel: (50 uur x het aantal locaties + 10 uur per fte pedagogisch medewerkers).

Het aantal werkuren bij Tobias bedraagt (afgerond) 150 per week ofwel 4,2 fte. De inzet van de pedagogisch beleidsmedewerker/coach bedraagt derhalve (afgerond) ten minste 95 uren ofwel circa 2 uren per week. Dit is uiteraard geen volwaardige functie wat voortkomt uit het feit dat Tobias een kleinschalige kinderopvang is.

Tobias kiest er voor de taken van de pedagogisch beleidsmedewerker/coach onder te brengen bij de pedagogisch medewerkers. Tobias doet dat vanuit de gedachte dat Tobias zich kenmerkt door een open werksfeer waarin de pedagogisch medewerkers zich vertrouwd voelen met elkaar. Het onderling vertrouwen en het gevoel van veiligheid zijn groot, wat een goede basis biedt voor "coaching on the job".

Aan het begin van ieder kalenderjaar moet worden vastgelegd hoe de uren over de beide rollen (pedagogisch beleidswerk enerzijds en coaching anderzijds) worden verdeeld. Daarnaast wordt dan meer specifiek vastgelegd welke deeltaken in het betreffende jaar worden uitgevoerd en welke doelen door middel van coaching worden nagestreefd.

Peuterplein

De SchoolAdviesDienst Wassenaar (SAD) heeft met behulp van subsidie van de gemeente Wassenaar het ontwikkelingsprogramma Peuterplein aangeschaft voor peuterspeelzalen en kinderdagverblijven. Ook Tobias werkt met dit ontwikkelingsprogramma, waarin door het jaar heen verschillende thema's worden aangeboden. Alle activiteiten zijn gericht op de speelse verwerving van kennis en vaardigheden. In de peuterleeftijd leren kinderen door spelen, ervaren en doen. Bij elke activiteit staat een ontwikkelingsgebied centraal, te weten taal, voorbereidend rekenen, zintuiglijke waarneming, grove en fijne motoriek, wereldoriëntatie, sociaal-emotionele ontwikkeling en muziek. Daarnaast is er doorlopend aandacht voor het vergroten van de woordenschat, bij elke activiteit worden nieuwe woorden aangeboden.

Kindvolgsysteem; mentorschap

Tobias werkt met het ontwikkelingsvolgsysteem. Dit is een methode om kinderen te observeren in de verschillende ontwikkelingsgebieden. Er zijn vele redenen waarom het observeren en vastleggen van gegevens over de ontwikkeling van een kind gewenst is.

- Door de kinderen te observeren, bekijken we periodiek en systematisch hun ontwikkeling. Hierdoor kunnen we objectief bekijken hoe een kind zich ontwikkelt.
- Het geeft concrete informatie om met de ouders te bespreken hoe het met het kind gaat.
- Bij twijfels over de ontwikkeling van een kind, kan de observatie meer helderheid bieden.

Leiding en medewerkers van Tobias bespreken regelmatig, in de praktijk bijna dagelijks, de ontwikkeling van de kinderen en ondersteunen zo elkaar. Daarnaast zijn er "formele" momenten, met name wanneer een kind bijna 3 en bijna 4 jaar is en Tobias de ontwikkelingen vastlegt op een observatiekaart. Als opvallende signalen van voorsprong of achterstand in de ontwikkeling naar voren komen, bespreekt Tobias dit tussentijds met de ouders en overlegt met hen welke eventuele vervolgstappen moeten of kunnen worden ondernomen, waarbij gedacht kan worden aan verwijzing naar een kinderfysiotherapeut of een logopedist. Wanneer het kind 4 jaar wordt, zendt Tobias de observatiekaart, na door ouders gegeven toestemming, naar de basisschool.

Alle kinderen hebben een mentor, dit is de pedagogisch medewerker die voor de ouders als eerste aanspreekpunt fungeert. In de praktijk is het de p.m.'er die de leiding heeft over de groep waarin het kind is geplaatst. Wanneer een kind meerdere dagen per week bij Tobias is, kan het zijn dat het per dag een andere leidster heeft. In dat geval treedt één van deze leidsters op als "mentor" en deze is als eerste verantwoordelijk voor het goed volgen van de

ontwikkeling van het kind en is de contactpersoon voor de ouders. Bij de plaatsing van het kind legt Tobias in de overeenkomst met de ouders vast welke p.m.'er de mentor is.

Dagindeling

Tobias is geopend van 07.30 tot 18.30 uur. 's Morgens na binnenkomst, gaan de kinderen vrij spelen waarbij zij kunnen kiezen uit diverse materialen en bezigheden: het keukentje, de poppenhoek, grote houten blokken, rollerbanen, duplo etc. Ook zijn er kinderen die graag een puzzel maken, aan de grote tafel. Tussen 9.30 en 10.00 uur ruimen we gezamenlijk op en gaat de deur tussen de beide groepen dicht. De kinderen gaan in hun eigen stamgroep aan tafel om fruit te eten en sap te drinken. Daarna is er tijd voor een kringgesprek en lezen we voor of zingen we liedjes, eventueel begeleid door muziek op CD. Ook behandelen we geregeld thema's en gaan we samen verven, tekenen, plakken etc.

Na het verschonen van luiers van de kleine, en toiletbezoek van de grotere kinderen, gaan we naar buiten, tenzij het weer te slecht is. De kinderen kunnen rijden op fietsjes en autootjes, spelen in het speelhuisje of met ander materiaal zoals ballen, een evenwichtsspel e.d. Tussen half 12 en 12 uur gaan we aan tafel voor een boterham met kaas, kipfilet, tomaatspread, smeerkaas, appelstroop o.i.d. De kinderen drinken water, melk of thee. Na het eten gaan de kleine kinderen naar bed; met grotere kinderen die niet naar bed gaan, doen we dan regelmatig werkjes of spelvormen als voorbereiding op de basisschool (knippen, prikken, insteekmozaïek, memory etc.).

Tussen 14.30 en 15.00 uur komen de kinderen uit bed en eten we yoghurt, daarna drinken we water of roosvicee en eten we een kaakje, soepstengel of rozijntjes. Daarna kunnen de kinderen vrij spelen waarbij we vaak ander speelmateriaal aanbieden zoals een houten treinbaan, groot duplo, nopper, puzzle of klei. Ook 's middags gaan we naar buiten, waarbij, als het erg warm is, de zandtafel in de schaduw een goede speelplek is.

Bij dit alles houden we rekening met de specifieke behoeften van de allerkleinsten zoals het geven van de fles, fruithap en eigen slaaptijden. Tussen 16.30 en 18.30 uur worden de kinderen opgehaald.

Afhankelijk van de omvang en/of samenstelling van de beide groepen is het gedurende de dag mogelijk activiteiten te combineren. Voorbeeld is dat wanneer de kleinere kinderen slapen, de grotere kinderen van beide groepen gemeenschappelijk werk of spelvormen aangeboden krijgen die voor de kleinere kinderen minder geschikt zijn.

Tobias gaat uit van het "open-deuren-principe" wat betekent dat de kinderen van beide groepen gedurende een belangrijk deel van de dag samen kunnen spelen, zowel binnen als buiten. Daarnaast zijn er de "rustige" momenten en zijn de kinderen in de rode c.q. blauwe groep om fruit te eten, te lunchen, voor kringgesprekken etc.

Naast vrij spelen wordt er ook tijd ingeruimd om creatieve activiteiten te doen. Daarbij is er aandacht voor de verschillende seizoenen (zoals een herfsttafel) en feesten als Sinterklaas, Kerstmis, Pasen en verjaardagen. Tevens wordt er iedere dag een aantal keren tijd vrij gemaakt om voor te lezen.

Door de dag heen komen vaste rituelen steeds terug: liedjes, begroetings- en afscheidsrituelen. Dit geeft de kinderen herkenning en structuur waar zij zich veilig bij voelen.

Inrichting

De kinderen verblijven in twee gecombineerde groepsruimten die door twee openslaande deuren met elkaar zijn verbonden. De oppervlakte van de "blauwe groep" is groter dan van de rode groep, gedurende een belangrijk deel van de dag kunnen de kinderen in beide groepsruimten spelen; tijdens o.a. eet- en drinkmomenten zijn de deuren gesloten. De omvang van de groepsruimten maakt het mogelijk ze op te delen in verschillende "spel- en speelhoekjes" waardoor grotere kinderen activiteiten kunnen ondernemen waar kleinere kinderen nog niet aan toe zijn, en kleinere kinderen apart van de grotere kinderen kunnen spelen wanneer zij behoefte hebben aan rust. In de blauwe groep bevinden zich twee grondboxen voor de (drie) babies en is er de mogelijkheid voor een hangwieg.

Op de eerste etage bevinden zich 3 slaapkamers met maximaal 3 bedjes per kamer, op de tweede etage zijn 2 slaapkamers met ieder 3 bedjes. Dit maakt het mogelijk dat babies apart van de grotere kinderen kunnen slapen. Daarnaast is er de mogelijkheid om kinderen buiten te laten slapen. Bij goed weer kunnen de kinderen in de tuin spelen. Deze tuin is rechtstreeks vanuit de groepsruimten bereikbaar.

Er is voldoende speelmateriaal aanwezig dat uitdaging biedt aan verschillende leeftijden en ontwikkelingsgebieden zoals de motorische, sociale en verstandelijke ontwikkeling. Het speelmateriaal bestaat voornamelijk uit natuurlijke materialen, is veilig en laat voldoende over aan de fantasie. Bij wijze van afwisseling worden speelmaterialen na verloop van tijd verwisseld.

Bijzondere evenementen

Jaarlijks organiseert Tobias 2 evenementen waarvoor de kinderen samen met hun ouders worden uitgenodigd. Eind december is de bijeenkomst gewijd aan het Kerstfeest en voeren de kinderen een eenvoudig Kerstspel op. In juni is er het jaarlijkse zomerfeest met een steeds wisselend thema: het boerderijfeest, het clowntjesfeest, kabouterfeest of Ot- en Sienfeest. Er is dan poppenkast waarbij de voorstelling verband houdt met het thema van dat jaar. Buiten kunnen de kinderen vervolgens spelen met op het thema gericht speelmateriaal dat we lenen van een speeltheek. Ook doen de kinderen een voorstelling met zang en dans voor hun ouders.

Inschrijfprocedure

Als een kind wordt aangemeld, heeft Tobias een kennismakingsgesprek met de ouders en wordt een aanmeldingsformulier ingevuld. Bij plaatsing worden de opvangdagen en -tijden vastgelegd in een contract waarop tevens persoonlijke gegevens en eventuele bijzonderheden over het kind (voeding, slapen, eten) worden ingevuld

maar ook gegevens over de ouders (telefonische bereikbaarheid), de naam van de huisarts en dergelijke. Naast het mondelinge contact met de ouders tijdens het brengen en halen, houdt Tobias over ieder kind schriftelijk contact door middel van een 'heen en weer schrift'.

Indien het kind moeite heeft om te wennen kan een van de ouders in de beginperiode een poosje blijven. Als na het afscheid blijkt dat het kind er nog moeite mee heeft om alleen achter te blijven kan de ouder het kind eventueel wat eerder ophalen.

Wanneer ouders het aantal opvangdagen van hun kind(eren) wensen uit te breiden of wanneer binnen een gezin sprake is van gezinsuitbreiding terwijl er sprake is van een wachtlijst, genieten deze gezinnen voorrang boven gezinnen waarvan geen kinderen bij Tobias geplaatst zijn. Uitbreiding van het aantal dagen is, net als het plaatsen van nieuwe kinderen, mogelijk indien dit past binnen de zogenoemde beroepskracht-kind-ratio.

Kinderen worden geplaatst in de blauwe of de rode groep. Op deze groep zal het kind 's morgens door de ouders worden gebracht en gedurende de dag worden opgevangen door zijn of haar vaste p.m.'er. Het grootste deel van de dag zal het kind hier spelen met de andere kinderen van de groep. Ook de verzorgingsmomenten vinden hier plaats, net als eten en drinken aan tafel. Daarnaast zijn er momenten dat de deuren worden geopend, hierdoor krijgen de kinderen de mogelijkheid om in de andere groepsruimte en met andere kinderen te spelen.

Uitgangspunt is dat een kind een vaste stamgroep heeft. Uitzondering op deze regel is alleen mogelijk indien de ouders hiermee schriftelijk hebben ingestemd. Op het toestemmingsformulier wordt aangetekend per wanneer het kind een vaste stamgroep zal hebben.

Wanneer in geval van vakantie, ziekte en dergelijke geen gebruik wordt gemaakt van de opvang is er niet de mogelijkheid om niet-afgenomen opvangdagen in te halen. Slechts in uitzonderlijke gevallen beziet Tobias of het mogelijk is om een dag te ruilen wanneer een kind om een bijzondere reden verhinderd is te komen. Deze mogelijkheid zal zeer beperkt zijn en voor een baby vrijwel uitgesloten omdat het aantal kindplaatsen per dag beperkt is en we bovendien te maken hebben met de beroepskracht-kind-ratio.

Formele aspecten

Opvang van kinderen in de vorm zoals Tobias die aanbiedt wordt door de overheid erkend. Kwaliteitseisen zijn bij wet geregeld, evenals tegemoetkoming in de kosten van de opvang. Tobias hanteert die eisen waarbij het er in essentie om gaat dat de opvang bijdraagt aan een goede en gezonde ontwikkeling van het kind in een veilige en gezonde omgeving. Jaarlijks controleert de inspectie kinderopvang (de GGD) of Tobias voldoet aan de wettelijke eisen en brengt vervolgens advies uit aan de gemeente Wassenaar die vervolgens besluit over het eventueel handhaven optreden in het geval de GGD overtredingen zou constateren. De ouderraad ontvangt een exemplaar van het GGD-rapport en kan Tobias desgewenst adviseren n.a.v. door de GGD gedane constatering, aanbevelingen en dergelijke. Daarnaast is het rapport te downloaden via de website van Tobias en/of van het LRK; via de Nieuwsbrief worden ouders op de hoogte gesteld als een nieuw rapport is verschenen.

Tobias is opgenomen in het Landelijk Register Kinderopvang. Dit betekent dat de kosten van de opvang in aanmerking komen voor de kinderopvangtoeslag. Tobias kan ouders behulpzaam zijn bij het aanvragen van die toeslag bij de Belastingdienst.

Privacy

Sinds 25 mei 2018 moeten alle organisaties, dus ook Tobias, voldoen aan de eisen van de Algemene Verordening Gegevensbescherming. In de Verordening is onder meer vastgelegd dat er een grondslag moet zijn om gegevens op te vragen en te bewaren. Naast de overeenkomst tussen ouders en Tobias is die grondslag aanwezig op grond van de wettelijke verplichting om jaarlijks aan de Belastingdienst gegevens aan te leveren die betrekking hebben op het aantal uren dat voor het betreffende kind opvang is verleend. Daarbij stelt de Belastingdienst als eis dat zowel NAW-gegevens als geboortedata en BSN's van kinderen en ouders worden verstrekt.

In de overeenkomst tussen ouders en Tobias kunnen de ouders aangeven of zij al dan niet toestemming geven voor het eventueel gebruik van beeldmateriaal op bijvoorbeeld de web-site van Tobias. Daarnaast hanteert Tobias de regel dat ouders toestemming geven voor het verstrekken van info over het kind dat 4 jaar wordt aan de basisschool; ouders ondertekenen dan het zogenoemde toestemmingsformulier.

Tobias vernietigt persoonlijke gegevens uiterlijk binnen twee jaar nadat de opvang van het kind is beëindigd.

Reglement

1. De opvangtijden van Tobias liggen tussen 7.30 uur en 18.30 uur.
2. Tobias hanteert een dagtarief, ook als het kind minder dan 11 uur bij Tobias is. Tariefswijzigingen worden besproken met de ouderraad en ten minste 2 maanden tevoren schriftelijk aan de ouders meegedeeld.
3. Bij wendagen voorafgaand aan de plaatsing, wordt het dagtarief in rekening gebracht. Bij wenoctenden of –middagen bedraagt het wentarief 50% van het dagtarief per dagdeel.
4. De opzegtermijn is 1 maand en vangt aan op de eerste dag van de maand die volgt op de dag waarop Tobias de schriftelijke opzegging heeft ontvangen.
5. In geval van afwezigheid van het kind is de afgesproken vergoeding niettemin verschuldigd. Deze vergoeding is ook verschuldigd als i.v.m. algemeen erkende feestdagen geen opvang plaatsheeft.
6. Betaling heeft plaats door middel van een maandelijks uit te voeren incasso, op basis van een door Tobias verstrekte factuur waarop de datum is vermeld waarop de incasso plaatsheeft.

7. Speciale voeding (flesvoeding en dergelijke) dienen de ouders mee te geven. Drinken, brood, fruit, yoghurt, tussendoortjes en luiers krijgen de kinderen van Tobias.
8. Tobias beschikt over een oudercommissie, bestaande uit 3 ouders. Het reglement wordt opgesteld/ gewijzigd door de oudercommissie, zij is daarin autonoom. Tobias ondersteunt de commissie.
9. Indien een ouder van mening is dat een besluit of handelwijze van Tobias nadelige gevolgen heeft voor kind en/of ouder en overleg met Tobias niet tot een bevredigende oplossing heeft geleid, kan die ouder zich wenden tot de Geschillencommissie Kinderopvang (Postbus 90600, 2509 LP Den Haag; 070-3105310) waarbij Tobias is aangesloten. Ook de ouderraad beschikt over dit klachtrecht in gevallen waarin het van mening is dat Tobias geen of onvoldoende rekening heeft gehouden met adviezen zoals die door de ouderraad zijn uitgebracht. Het reglement van de geschillencommissie is beschikbaar via www.degeschillencommissie.nl.

Wassenaar, september 2021.

Beleid ten aanzien van veiligheid en gezondheid

Kinderopvang Tobias is gevestigd in een (voormalig) woonhuis dat enerzijds is aangepast aan de eisen die gelden voor een verantwoorde, kindveilige kinderopvang en anderzijds het huiselijke karakter zo veel mogelijk heeft behouden. De speelruimten van de beide groepen bevinden zich op de begane grond in de uitgebouwde woonkamer en zijn door openslaande deuren van elkaar gescheiden. Kinderen kunnen de deuren niet zelf openen, deurklinken zijn buiten het bereik van de kinderen bevestigd. Het huiselijke karakter komt daarnaast tot uiting in de indeling van de slaapruiden: de kinderen slapen in slaapkamers met ieder maximaal 3 bedjes.

Jaarlijks, in het 4^e kwartaal, voert Tobias een risico-inventarisatie uit met de pedagogisch medewerkers. Daarnaast kan er sprake zijn van aanpassingen (zoals een kleine verbouwing, aanpassingen in de tuin, aanschaf c.q. vervanging van inventaris en dergelijke) die het tussentijds actualiseren van de inventarisatie noodzakelijk maken.

Naast de inventarisaties kunnen de p.m.'ers ook zelf aandachtspunten benoemen, onderstaande punten zijn aan het overleg met de p.m.'ers ontleend:

- Voor zover schoonmaakmiddelen aanwezig zijn, zijn zij onbereikbaar voor de kinderen in de wasruimte op de 1^e etage en in de voor kinderen afgesloten gootsteenkastjes.
- Deurklinken en stopcontacten bevinden zich op ongeveer anderhalve meter hoogte zodat zij niet voor de kinderen bereikbaar zijn. Bovendien zijn de stopcontacten kindveilig uitgevoerd.
- De gehele begane grond wordt verwarmd door middel van vloerverwarming, alleen in de hal bevindt zich een radiator, deze wordt zodanig afgeschermd dat kinderen zich niet kunnen branden. In de slaapkamers bevinden zich radiatoren, bedjes staan op ruime afstand daarvan dus zijn de radiatoren voor kinderen niet bereikbaar.
- Ramen in deuren op de begane grond zijn voorzien van veiligheidsglas.
- In alle verblijfsruimten en in de entree bevinden zich rookmelders die zijn aangesloten op het elektriciteitsnet. Deze onderling met elkaar verbonden melders zijn aangesloten op de brandmeldinstallatie in de hal die is aangesloten op de regionale alarmcentrale (RAC). Wanneer zich in een van de ruimten een incident voordoet, activeert het ontruimingsalarm (slow-whoop) en wordt de RAC automatisch gealarmeerd. Zowel op de begane grond als op de tweede etage bevinden zich handmelders die in geval van nood kunnen worden geactiveerd. Wanneer de electriciteit uitvalt, schakelen de melders automatisch over op batterij. Om beginnende brand te kunnen blussen zijn er 2 brandblussers, een op de begane grond en een op de tweede etage.
- Op zowel de eerste als de tweede etage bevinden zich evacuatiebedden waarmee in geval van een incident alle op die etage aanwezige kinderen zo nodig naar het aangrenzende pand (Fresiaplein 12) kunnen worden geëvacueerd. De verbindingen tussen Fresiaplein 12 en 13 bestaan op iedere etage uit brandwerende deuren. Daarnaast kan het pand in geval van nood worden verlaten via de balkondeur op de 1^e etage. De sleutel van de balkondeur bevindt zich in de balkonkamer op een voor de p.m.'ers duidelijke plaats.
- Alle p.m.'ers zijn op de hoogte van de vluchtwegen en de voorzieningen die hen daarbij ten dienste staan (zoals evacuatiebedden, brandmeldvoorzieningen, vluchtwegen) waarmee Tobias voldoet aan de eisen voor BHV.
- Een verbanddoos is aanwezig en wordt regelmatig op compleetheid gecontroleerd.
- Er wordt gelet op vieze neuzen, handen wassen na gebruik te hebben gemaakt van het toilet, niet uit elkaars beker drinken.
- Na eet- en drinkmomenten worden kinderhanden gewassen met een eigen washandje.
- Luiers worden weggegooid in een afgesloten afvalbak.
- Er wordt gelet op goede ventilatie met gebruik making van een mechanische ventilatie. Op de begane grond beschikt Tobias over een airco-systeem. Wanneer i.v.m. koude de ramen/roosters van slaapkamers gesloten zijn, worden zij na het slapen geopend om de kamer te luchten.
- Wanneer kinderen in bed liggen is altijd de babyfoon aan zodat direct op geluiden kan worden gereageerd. Deze installatie is voorzien van camera's zodat de p.m.'er vanuit de groepsruimte de situatie in de slaapkamers kan waarnemen. De p.m.'ers doen dit regelmatig. Mocht een kind er desondanks in slagen ogemerkt uit bed te klimmen, dan kan het kind de kamer niet verlaten omdat slaapkamerdeuren door middel van een haak niet verder dan enkele centimeters geopend zijn.
- Babies slapen niet op de buik en zijn niet ingebakerd tenzij op uitdrukkelijk verzoek van de ouders die in dat geval een "verklaring slaaphouding babies" ondertekenen.
- Wanneer p.m.'ers koffie/thee drinken zijn zij zich bewust dat deze drank zich buiten het bereik van de kinderen bevindt.
- De vanuit de opvangruimten door een tuindeur bereikbare tuin is rondom afgesloten. De poortdeur is tijdens het buitenspelen afgesloten.
- Wanneer de kinderen buiten spelen worden zij beschermd tegen eventuele sterke zonneschijn (zonnenscherm, parasol, zonnebrandcrème).
- Buiten kunnen de kinderen rennen, springen, rondrijden op fietsjes en dergelijke. Kinderen wordt aangeleerd dat bepaalde "huisregels" gelden zodat het botsen tegen elkaar zo veel mogelijk wordt voorkomen
- De groepsruimten worden dagelijks gereinigd, net als het toilet. Hand-, thee- en vaatdoeken worden ten minste twee keer per dag verschoond en zo nodig vaker.
- Tobias beschikt over een bedrijfsaansprakelijkheidsverzekering.

- Gedurende iedere dag is er ten minste één p.m.'er aanwezig die beschikt over het EHBO-diploma "eerste hulp aan kinderen". De p.m.'ers die beschikken over een diploma volgen periodiek de herhalingscursus conform de richtlijn van het Oranje Kruis.
- Bij het gebruik van klein speelgoed draagt de p.m.'er zorg dat de kleinse kinderen (babies) daarmee niet in contact kunnen komen. Het risico wordt verder verkleind door grotere kinderen met voor kleine kinderen ongeschikt materiaal te laten spelen als de kleinsten slapen. Voor de baby's in de blauwe groep beschikt Tobias over 2 grondboxen.
- De loopdeur tussen de blauwe en de rode groep is op het draaipunt voorzien van kindveilige afscherming.
- Kinderen hebben buiten gelegenheid te klimmen en klauteren op en over bankjes etc. De p.m.'er is dan extra alert en begeleidt de kleinste kinderen. Dit geldt met name als de bankjes bij nat weer glad zijn.
- Om botsen tegen elkaar te beperken/voorkomen wordt de kinderen aangeleerd bij het rondrennen en rondfietsen een-richting-verkeer aan te houden.
- De verschuifbare zitjes in de tafel hebben als risico dat er b.v. vingers klem kunnen komen. De p.m.'er is zich hiervan bewust als zij de zitjes verschuift of als kinderen tegen de zitjes duwen.
- P.m.'ers houden elkaar scherp bij het met de haak vastzetten van de slaapkamerdeuren.
- De tuindeur van de blauwe groep is nooit op slot zodat in geval van een incident de groepsruimten makkelijk en snel kunnen worden verlaten
- Ongelukjes worden altijd aan de ouders gemeld.

Ziektebeleid

Bij Tobias staat het belang van het kind centraal. Wanneer een kind ziek is, heeft het extra verzorging en aandacht nodig, wat bij ziekte niet altijd in voldoende mate kan worden geboden of ten koste zou gaan van de aandacht voor de andere kinderen in de groep. Tobias hanteert daarnaast het uitgangspunt dat de verantwoordelijkheid voor een ziek kind bij de ouders ligt.

Wanneer een kind 's morgens verhoging of koorts heeft (waarbij we uitgaan van een grens van 38 graden) is het beter dat het kind niet naar Tobias komt. Kinderen worden in de loop van de dag veelal zieker en moeten dan alsnog opgehaald worden. Het thuis geven van een zetpil/paracetamol en het kind vervolgens naar Tobias brengen raden wij af want dit is dan slechts een tijdelijke oplossing. Als deze zijn uitgewerkt kan de koorts oplopen en moeten we ouders vragen het kind alsnog op te halen.

Behalve in geval van koorts kunnen er andere redenen zijn dat de p.m.'er de ouders vraagt hun kind op te halen:

- ❖ wanneer het kind te ziek is om aan het programma mee te doen,
- ❖ als de verzorging zodanig intensief is dat het ten koste gaat van de aandacht voor de andere kinderen in de groep en
- ❖ als het de gezondheid van de andere kinderen in de groep negatief beïnvloedt
- ❖ In verband met besmetting kunnen kinderen in de volgende gevallen niet naar Tobias komen:
  - wanneer een kind heeft gespuugd gedurende de eerste 24 uur en/of in geval van meerdere diarree-luiers als gevolg van buikgriep;
  - kinderen met hoofdluis blijven thuis tot zij behandeld zijn. Wanneer bij Tobias blijkt dat een kind luis heeft, zal de p.m.'er de ouders vragen hem/haar op te halen;
  - kinderen met krentenbaard blijven thuis totdat zij medicatie hebben.

In geval van twijfel neemt Tobias de beslissing of het kind wel of niet bij Tobias kan komen c.q. blijven. Wanneer een kind een besmettelijke ziekte heeft, melden de ouders dat aan Tobias waarna Tobias de ouders van de andere kinderen kan inlichten, al dan niet na overleg met de GGD.

Bij ziekte is het aan de ouders om al dan niet de huisarts in te schakelen. Dit neemt niet weg dat zich situaties kunnen voordoen dat de p.m.'er de inschatting maakt dat acute hulp nodig is terwijl de ouders onbereikbaar zijn. Voorbeelden hiervan zijn een kind dat plotseling hoge koorts heeft, niet reageert op prikkels of het ernstig benauwd heeft. In dergelijke gevallen neemt Tobias zelf contact op met de huisarts of zo nodig een andere medisch hulpverlener.

In bijzondere omstandigheden (zoals Covid-19) voegt Tobias zich naar de richtlijnen van de bevoegde instanties.

Tobias geeft kinderen alleen medicijnen op medisch voorschrift. In dat geval vullen de ouders en Tobias het "formulier medicijngebruik" in, waarop wordt aangegeven welke medicijnen op welk tijdstip worden toegediend.

Vaccinatiebeleid

In het verleden is het al dan niet vaccineren van kinderen regelmatig in het nieuws geweest waarbij het ging om risico's die ontstaan wanneer (steeds meer) ouders besluiten hun kind niet in te enten. Feit is dat er geen wettelijke verplichting is dat kinderen worden ingeënt en Tobias kan en wil niet-ingeënte kinderen dan ook niet weigeren. Wel verlangen wij van de ouders dat zij laten weten of hun kind(eren) ingeënt is (zijn) en dus vraagt Tobias de ouders daarnaar tijdens de in-take. Deze info blijft bij Tobias en wanneer ouders willen weten of er bij Tobias niet-ingeënte kinderen zijn, geeft Tobias op anonieme basis info.

Vier-ogenbeleid

Sinds 1 juli 2013 geldt voor kindercentra als Tobias het zogenoemde vier-ogenprincipe. Dit houdt in dat een volwassene altijd moet kunnen meekijken of meeluisteren met de p.m.'er. Deze p.m.'er mag nog steeds alleen op de groep staan, het gaat er om dat een volwassene de mogelijkheid heeft om mee te kijken of te luisteren. Achtergrond van deze regeling is het risico van kindermishandeling zo veel mogelijk te verkleinen.

Tobias bestaat uit 2 groepsruimten, beide groepsruimten zijn met elkaar verbonden door 2 deuren die voor het merendeel bestaan uit (kindveilig) glas. Dit betekent dat voor de p.m.'ers de mogelijkheid bestaat om te zien wat zich in de andere groep afspeelt.

In het pedagogisch beleidsplan is beschreven dat gedurende 3 kwartier per dag er slechts één p.m.'er aanwezig is. Dit is het geval in de periode dat kinderen worden gebracht/gehaald wat betekent dat zich naast de p.m.'er meerdere volwassenen (ouders) zicht (kunnen) hebben op wat zich in de groep afspeelt. Met andere woorden, de p.m.'er kan op ieder moment te maken krijgen met "onverwacht" bezoek. Daarnaast is er continu de mogelijkheid dat een van de aanwezigen in de aangrenzende woning (waarmee de verblijfsruimten op iedere etage in pandig zijn verbonden) de groep kan zien of horen.

Meldcode kindermishandeling

Kindermishandeling is een gevoelig onderwerp. Niettemin kan het overal voorkomen, in velerlei vormen, zowel fysiek als verbaal. Ook verwaarlozing kan zodanige vorm aannemen dat gesproken moet worden van mishandeling. Tobias beschikt over een meldcode kindermishandeling waarin vanuit verschillende situaties wordt beschreven hoe te handelen. Ook bevat het een signaallijst aan de hand waarvan het vermoeden kan worden onderbouwd dat van kindermishandeling sprake kan zijn.

De meldcode is een vijfstappenplan waarin staat beschreven wat de pedagogisch medewerkers het beste kunnen (en in bepaalde gevallen: moeten) doen bij (een vermoeden van) huiselijk geweld of kindermishandeling waaronder ook verwaarlozing wordt verstaan. De meldcode leidt hen door het proces vanaf het eerste vermoeden tot aan het moment dat een beslissing moet worden genomen tot het moeten doen van een melding (bij vermoeden van kindermishandeling is sprake van een meldplicht) bij het meldpunt "Veilig Thuis". Daartoe bevat de meldcode tevens een afwegingskader.

Wassenaar, september 2021.